

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2009/10:52

Stenografiska
uppteckningar
2009/10:52

Tisdagen den 21 september

1 § Europeiska rådet

Utrikesminister Carl Bildt

Återrapport från möte i Europeiska rådet den 16 september 2010

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar sammanträdet öppnat. Detta är alltså ett öppet sammanträde med riksdagens EU-nämnd, som sitter med den här bemanningen några veckor till. I och med att det är ett öppet möte vill jag också hälsa er övriga i salen välkomna liksom er som följer detta utifrån. Det kan man göra på riksdagens webb-tv, om jag är korrekt informerad. Sådana här möten brukar ofta äga rum i kammaren, men det är lite speciella omständigheter just de här dagarna och därför är vi i riksdagens Skandiasal.

Med oss har vi utrikesminister Carl Bildt, som var svensk representant på det toppmöte som ägde rum i Bryssel i torsdags.

På onsdagen i förra veckan, den 15 september, hade vi ett öppet samråd här i Skandiasalen inför mötet i Europeiska rådet om EU:s förhållande till strategiska partner. Då behandlades regeringens position och upplägg inför mötet och gavs stöd för regeringens position, med avvikande meningar från Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Till grund för det samrådet låg förslag till så kallade slutsatser på mötet. Nu föreligger färdiga slutsatser från mötet i pappersform, och jag är säker på att utrikesministern också kommer att beröra dem muntligt när han alldeles strax får inleda. Därefter ges partierna möjlighet till frågor och kommentarer. Mötet avslutas senast kl. 10.30.

Anf. 2 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Fru ordförande! Som sagt sammanträdde Europeiska rådet i Bryssel den 16 september under ledning av den valde ordföranden. Som konstaterats blev det jag som representerade Sverige i statsministerns ställe. Det passade också rätt väl med dagordningen eftersom mötet huvudsakligen var inriktat på diskussion om utrikespolitiska frågeställningar.

Den första arbetssessionen som vi hade kretsade kring hur vi ska utveckla relationerna med Europeiska unionens strategiska partner. Det var särskild uppmärksamhet på de kommande toppmötena med Kina och Sydkorea och ASEM-mötet som kommer att äga rum redan den 4 och 5 oktober.

President Sarkozy presenterade också sina planer inför de kommande franska ordförandeskapen såväl i G8- som i G20-kretsen. Vid lunchen därefter avrapporterade Herman Van Rompuy den arbetsgrupp, så kallad task force, som han har lett. Den tillsattes i mars och arbetar med att förbättra den ekonomiska styrningen.

Slutligen kom, på utrikesministrarnas separata diskussion, även frågan om Pakistan, Mellanöstern och frihandelsavtalet med Sydkorea att behandlas.

Låt mig nämna detta lite mer i detalj. Diskussionerna om relationen med de strategiska partnerländerna blev relativt övergripande, men ändå inte utan intresse. Tack vare Lissabonfördragets ikraftträdande ökar ju förutsättningarna för unionen att tala med en röst och att därmed öka vårt gemensamma inflytande på den globala arenan. Vi har numera både en permanent ordförande och därtill en hög representant. Vi hoppas också inom kort få den europeiska utrikestjänsten att börja fungera.

Samtidigt har vi fortfarande 27 medlemsländer med olika nyanser och ibland till och med olika åsikter i skilda frågor. Därför behöver vi den kontinuerliga dialogen om olika strategiska perspektiv, och vi behöver en process för att gemensamt formulera de ståndpunkter som ska ge oss vikten i den globala strategiska dialogen.

Jag vill inte påstå att vi har svaren på alla frågor efter detta första möte i detta format, under Lissabonfördraget, men vi påbörjade en intressant diskussion såväl om det sätt på vilket vi ska arbeta med frågorna som, åtminstone lite, om de länder vilka unionen närmast har möte med, nämligen Kina, Sydkorea, Indien och det stora toppmötet med de asiatiska partnerna, ASEM, i början av oktober.

Det handlar hela tiden om att hitta positioner som dels kan ta till vara de olika medlemsstaternas ståndpunkter, dels innebära att unionen får så stort genomslag som möjligt för sina gemensamma intressen i förhandlingar med dessa länder. Denna diskussion kommer att fortsätta i de detaljerade förberedelserna inför varje möte. På Europeiska rådets möte i oktober kommer man lite mer i detalj – det återstår att se hur mycket detalj det blir – att diskutera förberedelserna, inte minst inför G20-mötet, det stora mötet i Söul i Sydkorea, men också unionens kommande toppmöten med Förenta staterna, Ryssland, Ukraina och börja diskussionen inför klimatmötet i Cancún.

Utöver detta fick Catherine Ashton, den höga representanten, i uppdrag att i samarbete med kommissionen och rådet för utrikesfrågor utvärdera relationerna med unionens samtliga strategiska partner. Hon kommer att lämna en första delrapport från det arbetet vid Europeiska rådets möte i december.

Fru ordförande! Som jag nämnde rapporterade Herman Van Rompuy vid lunchen från den arbetsgrupp han själv lett om den ekonomiska styrningen. Gruppens slutrapport är planerad att avlämnas vid Europeiska rådets möte i oktober. Han avrapporterade en samsyn som finns vad gäller vikten av nationella budgetpolitiska ramverk, ökat fokus på den offentliga skuldsättningen samt övervakningen av de makroekonomiska obalanserna i de olika medlemsländerna.

Samtidigt står det klart att på en del av dessa områden återstår icke oväsentliga detaljer som måste klaras ut. Vi avvaktar nu också de med-

delanden vi kommer att få från kommissionen den 29 september. De kommer att innehålla konkreta förslag på viktiga delar av dessa områden.

Det finns några känsliga områden där samsyn ännu inte råder fullt ut. Jag tänker då särskilt på de förstärkta incitament och sanktioner som diskuteras för att stärka budgetdisciplinen. Vi är alla medvetna om vilken vikt detta har, inte minst från svensk utgångspunkt. Det gäller också frågan om det finns skäl att inrätta en permanent krishanteringsmekanism. Den nuvarande särskilda lånefaciliteten, som den så vackert heter, som inrättades på grund av Greklandskrisen löper som bekant ut om tre år. Frågan är om det behövs ett permanent instrument av den karaktären för att hantera andra motsvarande situationer. Arbetet på dessa områden kommer på ett eller annat sätt att fortsätta efter det att vi har tagit del av slutrapporten från task force i oktober.

Fru ordförande! Vi diskuterade också den svåra situationen i Pakistan och de ytterligare insatser som kan göras från unionens sida. Unionen och medlemsländerna har bidragit med mer än 240 miljoner euro, och vi är därmed den i särklass största humanitära givaren till ansträngningarna att kort och medelfristigt hantera katastrofen.

Det handlar dock om mycket mer än akut hjälp för att få Pakistan att fungera igen. Det är viktigt att långsiktigt bygga upp landets förmåga att förbättra den ekonomiska situationen. Vi diskuterade mot den bakgrunden – det som vi diskuterade vid vårt tidigare möte här, som det refererades till – vilka typer av handelslättnader som unionen kan erbjuda Pakistan för att möjliggöra ökade exportintäkter och därmed ökad sysselsättning och ökad stabilitet framöver.

Det är glädjande att Europeiska rådet gjorde ett åtagande om att bevilja Pakistan utökad marknadstillträde till unionen för vissa nyckelprodukter genom omedelbara och tidsbegränsade tullreduktioner. Dessa ska genomföras så snart som möjligt och i enlighet med Världshandelsorganisationens regelverk.

Stats- och regeringscheferna åtar sig också att öppna möjligheter för Pakistan till utökade handelspreferenser enligt EU:s så kallade GSP-plussystem till år 2014. Dessa åtaganden från Europeiska rådet kommer att omsättas i konkreta förslag från kommissionen under oktober månad.

I marginalen till Europeiska rådets möte möttes utrikesministrarna separat för att bland annat diskutera hur man skulle kunna lösa de blockeringar som hade funnits på unionens sida vad gäller frihandelsavtalet mellan unionen och Sydkorea. Det är mycket glädjande att man till slut kom överens och kunde underteckna avtalet. Det kan börja gälla den 1 juli 2011 med avskaffande av tullarna på i princip alla industrivaror. Det är ett avtal som är viktigt i sig och som vi har arbetat mycket med från svensk utgångspunkt, men det är också viktigt som en signal i de samlade frågorna vad gäller att liberalisera världshandeln och få den internationella, den globala, ekonomin att komma i gång bättre igen.

Jag vill också nämna det uttalande om Mellanöstern som Europeiska rådet antog efter att det de facto hade förberetts av utrikesministrarna. Med utgångspunkt i den plattform som utformades under det svenska ordförandeskapet skickade vi en starkt välkomnande signal i form av en deklaration till stöd för de direkta förhandlingarna mellan Israel och den palestinska myndigheten. Deklarationen klargör att unionen är redo att

fullt ut stödja förhandlingarna som förhoppningsvis ska kunna leda till någon typ av överenskommelse inom ett år.

Slutligen, ofrånkomligen, vill jag kort nämna det ämne som kom att dominera medierapporteringen från toppmötet, nämligen vissa bilaterala meningsutbyten angående den franska utvisningen av bland annat romer. Jag vill här bara formellt säga att det inte fanns någon sådan diskussion formellt sett på mötet eller på dagordningen, utan frågan var föremål för bilaterala meningsutbyten som huvudsakligen handlade om vissa formuleringar som i stridens hetta hade använts från olika sidor och som kanske var mindre välavvägda.

Vad gäller substansfrågan, det vill säga huruvida de åtgärder som har vidtagits från fransk sida är förenliga med EU:s regelverk, pågår nu en granskning i kommissionen. Det jag hade anledning att säga i de mediekommentarer som även vi hade anledning att göra var att från svensk utgångspunkt är det självklart att vi stöder kommissionen i dess viktiga roll som övervakare av att medlemsländerna faktiskt uppfyller sina åtaganden gentemot fördrag, gentemot bestämmelser, gentemot rättigheter eller vad det nu kan vara. Vi avvaktar nu kommissionens mer detaljerade utlåtande på denna punkt.

Jag är beredd att svara på frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Tack för det! Vi gör ungefär som vi brukar, det vill säga att partierna får ordet i storleksordning, vilket innebär att Socialdemokraterna får det först.

Anf. 4 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Tack för redogörelsen! Det är precis som utrikesministern säger att det här mötet försvann lite grann i valrörelsen.

Under punkt 1 står det att uppkomsten av nya aktörer med en egen syn på världen och egna intressen också är ett viktigt nytt inslag internationellt. Jag skulle vilja ha reda på vilka nya aktörer vi pratar om, hur de ska hanteras och av vem.

Sedan undrar jag angående romerna: Finns det inte anledning att man faktiskt försöker att inte bara bråka om det som har sagts och gjorts utan också försöker se en framtid för den utsatta gruppen? Där undrar jag hur Sverige tänker agera.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Nästa frågeställare är moderat och den chansen tar jag själv i den här rundan.

Jag har två ganska specifika frågor. En handlar om specialgruppen för ekonomisk styrning. Om man jämför förslaget som diskuterades i förra veckan med det som kom ut av mötet tycker jag att det står väldigt explicit på punkt 10 i slutsatserna, utifrån gruppens rapport, om en europeisk termin. Frågan om en europeisk termin berör förslaget att titta på varandras budgetar i god tid, och den frågan har ju varit kontroversiell vad gäller hur pass ingripande förhandskontrollen ska vara. Jag skulle vilja be utrikesministern precisera varför den frågan lyfts upp och i så fall hur.

En måhända ännu mer specifik fråga gäller Pakistan. I punkt 3 i det särskilda uttalandet om Pakistan refereras till tullsänkningar på viktiga importvaror, och utrikesministern nämnde industrivaror.

Här har det varit en debatt om textil. Nu blir jag kanske väldigt detaljerad, men detta är ju en ganska stor fråga för länder som Pakistan där det så klart är marknadstillträde i sådana varor som har avgörande ekonomisk betydelse. Samtidigt har vissa europeiska länder gjort uttalanden som har låtit som att de vill skydda sina interna textilindustrier. Därför undrar jag om tyget är med, enkelt uttryckt. Vad kan utrikesministern säga om det?

Vi har ingen centerpartist på talarlistan än på ett tag, så utrikesministern kan få ordet. Sedan kommer vi att gå vidare till Folkpartiet.

Anf. 6 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag börjar med Susanne Ebersteins sista fråga, det vill säga om romerna: Alldeles självklart! Jag sade också i något sammanhang – om det var till medierna eller om jag sade det i någon informell diskussion som även jag kom att bli indragen i – att detta är en fråga där jag inte tror att någon har anledning att slå sig för bröstet så där enormt mycket.

Vi hade i Sverige en utredning under ledning av Maria Leissner där vi tittade på vad vi själva har lyckats åstadkomma. Vi kan möjligtvis säga att vi som vanligt kanske är något bättre, men vi har inte varit bra. Vi har alltså anledning att nationellt titta på denna fråga, och det pågår ju en omfattande diskussion också i Europeiska unionen om vad man ska göra, med uppdrag till kommissionen att titta mer på detta och lägga fram konkreta förslag.

En hel del har redan gjorts inom ramen för anslutningsförhandlingarna med de nya länderna. Men det är alldeles uppenbart att mer behöver göras. Även om vi, enligt min mening sannolikt på mycket goda grunder, kan vara kritiska mot de åtgärder som har vidtagits av ett enskilt medlemsland tror jag att det är viktigt att vi utnyttjar denna situation till att också titta på oss själva. Det tror jag är en europeisk anda som inte skadar i det här konkreta fallet.

Detta var över huvud taget inte föremål för någon diskussion på mötet, men jag vill göra den markeringen i alla fall.

”De nya aktörerna” är ett sådant där allmänt uttryck som vi använder oss av för att illustrera det faktum att vi är i en ny världsordning. Först hade vi en gammal bipolar värld, mellan USA och Sovjetunionen. Sedan hade vi en närmast unipolär värld där Förenta staterna var dominerande i väldigt många olika frågeställningar. Nu har vi en värld där många aktörer betyder alltmer. Det talas mycket om Kina givetvis, men det är också Indien, det är Brasilien, det kan vara Sydkorea när det gäller de ekonomiska frågeställningarna och det kan vara Indonesien när det gäller andra typer av frågeställningar.

Vi uppfattar från Europeiska unionens sida att det från dessa nya aktörer – det är klart att det är gamla länder, men de framträder med ny kraft – finns ett starkt önskemål om att utveckla den strategiska dialogen och samarbetet med Europeiska unionen. Det handlar från vår sida om att vi skaffar oss både instrumenten och politiken för att kunna leva upp till de önskemål som finns, men också för att i en ny världsordning eller i en ny världssituation bättre kunna tillvarata våra intressen. Världshandels-

förhandlingarna är liksom klimatförhandlingarna egentligen de mest slående exemplen på att den globala situationen nu ser annorlunda ut och också kräver en annorlunda diplomati.

När det gäller fru ordförandens frågor beträffande task force och detaljer om den europeiska terminen är det något jag inte alls klarar av, utan jag får hänvisa till finansministern nästa gång. Vi hade ingen detaljdiskussion om detta, utan vi noterade det som finansministrarna har diskuterat, att det i grunden handlar om att samordna det tidsmässigt.

(ORDFÖRANDEN: Det viktiga med frågan var väl egentligen om det skulle bli mer detaljstyrning och ingripanden i ländernas budgetar. Det är det vi är rädda för.)

Nej, det kan man inte säga att det blir, utan det är mer att vi samordnar det tidsmässigt så att vi får en granskning som fungerar.

Det intressanta är sedan de kriterier som vi ska granska. I stabilitetspakten har vi nu ett antal olika kriterier. Det kommer att läggas till ett antal olika kriterier. Exakt hur många är föremål för diskussion.

Utöver detta har vi frågan om sanktionsinstrument av olika slag, där den svenska ståndpunkten och flera andra ännu viktigare länders synpunkt är att vi gärna skulle vilja ha någonting som så långt det är möjligt omfattar alla 27 länderna. Det stöter på problem vad gäller fördraget, och min personliga prognos skulle vara att vi här går mot ett tvåstegsförfarande, där man kanske måste börja med eurogruppen och sedan kanske till och med titta på fördragsändringar för att göra det möjligt att ha ett system för alla 27, dock tagande hänsyn till att Storbritannien i detta sammanhang har ett undantag.

När det gäller industritullar var det Sydkorea. Jag utgår från att industritullar omfattas även av Pakistan, men tyngdpunkten ligger på textilier, alldeles självklart. Det är ju där Pakistan har exportmöjligheter, det är där de exporterar, och det är också där, för att ta den andra sidan av myntet, som svårigheterna har varit i diskussionen i vissa av medlemsländerna.

Det som för oss alltså kan framstå som ett rätt enkelt ställningstagande har mot bakgrund av de problem som vissa av de här länderna upplever att de har i sin textilindustri varit ett ställningstagande förenat med vissa inrikespolitiska konvulsioner. Det är där tyngdpunkten ligger när det gäller detta.

Anf. 7 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Jag har först en reflexion och sedan en fråga. När Van Rompuy i sin task force säger att man också ska ha en permanent krismekanism låter det som bristande tilltro till de egna förslagens effektivitet, åtminstone med svenska öron mätt. Det låter väldigt konstigt att man skulle ha en öppen akutavdelning på det ekonomiska området.

Det var min reflexion.

Jag har en mer övergripande fråga än det som gäller exporten och importen av tyg. Det gäller i vilken riktning Europa rör sig när det gäller det strategiska samarbetet. Vi vet att vi har väldigt starka nationer som Frankrike, Tyskland och kanske också Italien och England. I vilken utsträckning är de villiga att underordna sig att Europa ska ta hand om delar av deras handels- och utrikespolitik? Min uppfattning är att inte

minst Frankrike sällan är villigt att ingå i en politik som gör att de förlorar möjligheten att själva agera.

Det är mer en bedömningsfråga. I vilken riktning rör det sig? Säger man en sak och så händer det ingenting?

2009/10:52
21 september

Anf. 8 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Fru ordförande! Tack, utrikesministern, för redogörelsen från mötet i Europeiska rådet!

Jag tänkte följa upp två av de områden som jag tog upp tidigare inför mötet. Det ena är Mellanöstern, där jag ser i papperen om uttalanden om fredsprocessen att USA leder strävanden för framgångsrika förhandlingar. Samtidigt säger man att Europeiska unionen betonar att kvartetten även ska fortsätta spela en roll.

Min fråga utifrån Lissabonfördraget är: Vad kan vi göra mer nu än vad vi kunde göra tidigare? Vad ska USA göra kontra vad EU ska göra i de här förhandlingarna? Det är fortfarande lite oklart för min del.

Den andra frågan handlar om Pakistan. Det är naturligtvis bra att vi har ett starkt katastrofbistånd. Det har vi en tradition av, och det ska vi fortsätta med. Sedan kommer vi in på handelshinder som ska tas bort, och i det sammanhanget är det naturligtvis viktigt att lyfta upp mänskliga fri- och rättigheter och demokrati i Pakistan. Nu står det lite grann i papperet om det, och jag hoppas att de frågorna har betonats och att man kommer att ställa krav på Pakistan när det gäller detta. Precis som det står där är det oerhört viktigt att Pakistan utvecklas till ett stabilt, demokratiskt och välmående Pakistan för fred och säkerhet i regionen, men faktiskt också för hela världen.

Jag skulle därför vilja höra lite kommentarer kring det.

Anf. 9 JACOB JOHNSON (v):

Jag anmälde ju avvikande mening inför toppmötet, eftersom jag ansåg att dokumentet med förslagen till slutsatser inte tillräckligt tydligt lyfte upp vikten av respekt för mänskliga rättigheter. Nu kan jag i alla fall med viss tillfredsställelse notera att utrikesministern i samband med diskussionen om romernas situation i radion uttalade just att mänskliga rättigheter var något slags kärna i det europeiska samarbetet, och det var ju bra att det sades där åtminstone.

Jag noterar också med viss tillfredsställelse att det kom med en passus om Latinamerika i de här slutsatserna som jag efterlyste inför toppmötet, även om det är väldigt översiktligt. Detta leder mig lite grann över till passagen om de transatlantiska förbindelserna, för Latinamerika ligger ju också på andra sidan Atlanten. Där står det att de bygger på gemensamma värderingar. Det är en ganska övergripande skrivning. Det handlar om att relationerna mellan EU och USA bygger på de gemensamma värderingarna.

Därmed kommer vi till min egentliga fråga om fredsprocessen i Mellanöstern, där utrikesministern sade att dessa förhandlingar förhoppningsvis ska leda till någon form av överenskommelse inom ett år. Det är inte direkt högt ställda förhoppningar. "Någon form av överenskommelse" kan vara i stort sett vad som helst, någon marginell historia.

Det här är kanske den viktigaste globala konflikten att komma till rätta med, och där sitter USA på ett slags nyckel. Det är märkligt att

världssamfundet inte kan sätta större press på Israel till exempel när det gäller bosättningspolitiken, och jag undrar vilket klarspråk EU pratar med USA i den frågan. USA har ju fredliga möjligheter att påverka Israel så att de någon gång tar sitt förnuft till fånga.

Jag skulle vilja höra utrikesministern kommentera detta.

Anf. 10 ULF HOLM (mp):

Fru ordförande! Tack, utrikesministern, för återrapporten!

Först en kommentar: Jag tycker att det som har tagits upp här tidigare angående romernas situation är bra, men ska jag tolka utrikesministern så att det kommer en återrapport till nästa EU-toppmöte från EU-kommissionen, eller i vilket sammanhang kommer den att levereras? Jag tror nämligen att det är viktigt att man behåller frågan på en hög nivå och diskuterar den, för det är som utrikesministern sade: Vi har en del att göra även i Sverige.

Den andra frågan gäller besvikelsen över klimatfrågan som verkar ha försvunnit helt och hållet här. Det är väldigt allmänna formuleringar om att det ska vara ett internationellt toppmöte, men sedan står det inte så mycket mer. Jag hade hoppats att man skulle ha kunnat vara lite mer konkret, men den diskussionen verkar ha försvunnit under toppmötet.

En allmän fråga gäller utrikespolitiken, där det står ganska mycket men i allmänna ordalag. Jag undrar om utrikesministern gjorde några inlägg på toppmötet om i vilken riktning Sverige tycker att den gemensamma utrikespolitiken ska gå. Nu står det väldigt mycket om vad som ingår och vad man ska tänka på, men vilken inriktning har Sverige lagt fram i detta?

Slutligen finns det många länder och kommande EU-toppmöten upp-
radade, men jag ser ingenting om situationen i Burma och det val som ska hållas där. I detta har Sverige och även EU haft en ganska hög svans-
föring tidigare, men nu syns ingenting alls av det.

Anf. 11 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Fru ordförande! Så är det. Här finns ingenting om Burma. Det förhåller sig så att man inte kan lösa hela världens problem på varje möte. Det finns åtskilliga andra fall som över huvud taget inte omnämns här. Det här var det första mötet vi hade för att över huvud taget diskutera hur vi ska lägga upp arbetet med framför allt de strategiska relationerna, och det är alldeles uppenbart att varken Burma, Sri Lanka, Sudankonflikten eller åtskilligt annat finns med i detta. Det var heller inte avsikten, och jag tror att det också var tydligt när jag hade redovisningen här innan jag åkte ned till Bryssel.

Vad gjorde vi från svensk sida? Ja, vi arbetade med de här texterna. Bland annat var vi angelägna om att få tydligare skrivningar när det gäller mänskliga rättigheter. Det har vi också fått in på ett antal olika punkter. Om man jämför de texter som var före och de texter som är nu ser vi till exempel en helt annan precision i de östliga relationerna när det gäller Ryssland och Ukraina. Där finns också mänskliga rättigheter med. Det gäller även i de asiatiska relationerna, och det var viktigt från vår utgångspunkt.

Den fråga som vi har lyft upp från svensk sida och också lyfte upp på det här mötet var den om friheten och säkerheten på nätet, vilket jag tror hör till de starkt och snabbt växande internationella frågeställningarna.

Vi lever i en värld där cyberrelationerna betyder alltmer. De betyder alltmer för vad som inträffar internt i olika länder – se på våra egna valrörelser. Se också vad som sker i länder där man inte tillåter denna frihet, där man förtrycker nätet. Se också på säkerheten på nätet. Det är olika typer av brottslighet som måste bekämpas. Här kommer det att krävas starkt ökade internationella insatser under kommande år. Det är något som vi från svensk sida vill att också Europeiska unionen ska ta sig an med större kraft. Även om vi än så länge kanske är en av de få som predikar detta är jag alldeles övertygad om att vi kommer att få ökat gehör för detta.

Vad gäller klimatfrågan är Ulf Holms anmärkning alldeles korrekt. Den berörs bara mycket översiktligt, knappt alls. Den berörs bara i den meningen att nästa möte ska handla om den. Så blir det ibland. Vi hade ingen ambition att lägga fast vare sig någon ny eller någon gammal klimatpolitik vid detta möte, utan vi bara noterar att det kalendermässigt är vid nästa möte som vi har möjlighet att ta oss an detta.

Till Jacob Johnson vill jag säga att vi, utan att göra en alltför stor del av att vi skulle ha vikt oss för Vänsterpartiet i utrikes- och Europapolitiken, tyckte att det var en förnuftig synpunkt om Latinamerika. Den har tagits om hand och förts över på den europeiska nivån. Det fanns en tidigare formulering om Sydamerika i ett utkast, vilket vi ändrade till Latinamerika eftersom man annars helt skulle missa Mexiko, som ju är en viktig internationell aktör. Vill Vänsterpartiet ha en liten fjäder i hatten på det utrikespolitiska området – och det är sällan jag utdelar sådana – skulle vi väl kunna tänka oss det i det här sammanhanget.

Den transatlantiska relationen rör framför allt Desirée Pethrus Engströms frågeställning men också frågan om Mellanöstern. Här är förhandlingarna nu inne i ett känsligt skede. Det fokuseras, som nämnts, framför allt på bosättningspolitiken. Det fanns ett temporärt eller begränsat moratorium från israelisk sida under ett år, och det är ett mycket tydligt palestinskt krav att detta moratorium ska fortsätta. Det är närmast en förutsättning för att förhandlingarna ska kunna fortsätta. Det uttalande som vi har tagit del av är mycket tydligt på den punkten när det gäller var Europeiska unionen står.

Detta är i centrum för de överläggningar som nu pågår och som kommer att fortsätta i New York under de närmaste dygnen. Jag kommer under de närmaste dygnen att också träffa den amerikanske representanten George Mitchell, som är den som huvudsakligen för dessa samtal. Realiteten är den att det är Obamaadministrationen som nu är drivande i vissa delar av dessa samtal. Bakom det ligger – låt oss vara realistiska – att det är USA som på denna punkt har de starkaste möjligheterna att påverka Israel. Så är det. Var finns då Europeiska unionen med? Vi har funnits med inte minst genom att vi har angivit ramverket och riktlinjerna för hur en fredsuppgörelse ska se ut. Det är det som vi gjorde i december och som vi nu upprepar. Den position som vi då antog är nog, kan man säga, den position som i dag gäller för kvartettkonstellationen i dess helhet.

Sedan tror jag att Europeiska unionen kommer att komma in mycket tydligare när man kommer in på de olika detaljerna och implementeringsdelarna i någon typ av avtal. Jag föreställer mig att om detta är framgångsrikt kommer vi att gå från ett ramavtal till olika detaljavtal, det vill säga att man sätter fram ramar, principer och grundläggande frågeställningar i ett avtal, och sedan handlar det om att gå vidare med detaljerade frågor om till exempel flyktingåtervändande, säkerhetsarrangemang och tillträdesfrågor, som ju är av avgörande betydelse för att ekonomin ska fungera.

Här kommer förvisso Förenta staterna och Förenta nationerna att vara viktiga, men jag skulle tro att Europeiska unionen de facto blir ännu viktigare. Även om vi nu är i ett skede där den amerikanska rollen är alldeles avgörande är det ingen tvekan om att den europeiska unionens roll kommer att bli mycket tung när man ser på helheten och de möjliga förhandlingar vi står inför. Vi får också ägna kraft åt att förbereda detta, mitt uppe i ansträngningarna för att få den europeiska utrikestjänsten att över huvud taget fungera.

Pakistan kommer vi att ha möjlighet att återkomma till i samband med att vi har ett möte med den så kallade Friends of Democratic Pakistan-gruppen. Det är ett tjänstemannamöte den 14 oktober, tror jag, och ett ministermöte den 15 oktober. Då är agendan självfallet mycket vidare än det vi diskuterar nu. Mänskliga rättigheter är del av detta. Rättsstatens fungerande är en annan del. Det finns terrorismfrågor, icke-spridningsfrågor och nedrustningsfrågor som är mycket betydelsefulla. Men just nu har de omedelbara humanitära frågorna varit i fokus, och det tror jag är rätt. Om vi hade suttit mitt under flodkatastrofen och diskuterat icke-spridningsfrågor hade det nog framstått som en felaktig prioritering, men det innebär inte att dessa frågor inte finns på agendan. Det gör de, och vi vill utveckla en relation med Pakistan som täcker in mycket av detta.

Gunnar Andrén frågade huruvida länder är beredda att underordna sin respektive utrikespolitik den europeiska utrikespolitiken. Till att börja med ska vi konstatera att vi redan har gjort det. Ta det enskilt verkningfullaste instrument som Europeiska unionen har, nämligen handelsrelationerna och de ekonomiska förbindelserna. Vi har en gemensam handelspolitik sedan 1958 för dem som var med då, sedan 1973 för Storbritannien och sedan 1995 för Sverige. De instrumenten ligger redan på europeisk nivå. För att komma med en allmän reflexion om detta skulle jag vilja säga att visst har olika länder speciella nära relationer, historiska och andra, till olika länder ute i världen. Det tycker jag att vi ska se som en styrka, för det ger oss kunskaper om och förankring i delar av världen där vi annars inte skulle ha haft det. Vi som inte har det ska se till att kunna utnyttja de relationer som finns.

Jag noterade också att de länderna ofta har ett intresse av att europeisera dessa relationer. Då blir det de som så att säga leder den europeiska politiken gentemot de delarna av världen, och då uppfattar de att den egna rollen gentemot dessa områden får ökad tyngd. Här kan det förvisso i detaljer finnas spänningar då och då, även om jag inte har märkt så mycket av det, men huvudinriktningen är det som jag sade. Sedan ska vi notera att mycket av dessa strategiska relationer handlar om frågeställningar som i alla fall ligger hos unionen. Klimatpolitiken – för att ta ett

konkret exempel – har vi europeiserat. Det kan ha varit med eller mot Miljöpartiets vilja, men det har skett, och då är det viktigt att man har den europeiska länken. Jag nämnde handelspolitiken. Konkurrenspolitiken är ett annat område. Vi bortser ofta från de globala dimensioner som EU:s konkurrenspolitik har. Många av instrumenten ligger hos den europeiska unionen.

Slutligen kommer jag till Gunnar Andréns fråga om krismekanismen. Det som blev till i fallet Grekland var i grunden ett mångfasetterat bilateralt arrangemang. Detta kommer att yxas till under ett antal möten och har väl som sådant kommit att fungera, men det visar att det kanske finns ett behov av att ha en bättre fungerande förberedelsemekanism för den typen av situationer. Det säger vi absolut inte nej till från svensk sida. Men samtidigt vill jag säga att det är ännu viktigare att få de andra saker vi nämnde att fungera. Det ska ju förhindra att vi över huvud taget hamnar i en situation där vi behöver den här typen av krismekanismer. Men jag kan förstå de länder som tycker att de drabbades av en plötslig stor kris och fick betala väldigt mycket pengar och som därför vill ha en mer permanent mekanism, medan vi säger att vi först måste ta itu med de grundläggande styrmekanismerna. Den här mekanismen går ut först 2013, så just i detta avseende är det ingen ko på isen. Vi har anledning att ta oss lite tid och se till att detta blir bra.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Tack för dessa många och ganska heltäckande svar! Det kan förstås tänkas att jag missat något, men jag skulle dock vilja be utrikesministern komplettera detta om romerna. Jag skulle vilja ta upp Ulf Holms fråga vad kommissionen faktiskt ska göra och med vilken horisont. Vet regeringen i dag någonting om huruvida kommissionen till exempel har lovat återkomma på toppmötesnivå och i så fall när? Vart ska detta ta vägen, så att säga?

Anf. 13 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag ber om ursäkt, fru ordförande; jag svarade inte på den frågan. Jag tror inte att detta återkommer på toppmötesnivå, av olika skäl. Just den akuta frågan tycker jag faktiskt att det är synnerligen angeläget att den inte återkommer på toppmötesnivå av det enkla skälet att här har kommissionen en roll som vi ska värna. Det är kommissionen som oberoende gör denna granskning och kommer till sin slutsats. Tas detta upp på toppmötesnivå blir det föremål för politisk press av olika slag, som riskerar att underminera kommissionens möjlighet att göra en självständig värdering. Jag skulle vara mycket skeptisk mot att få upp just den delen på toppmötesnivå, och jag tror inte att det var det som Ulf Holm egentligen menade.

I samband med att frågan var uppe i Europaparlamentet gjorde kommissionen nya åtaganden om att titta på detta. Det handlar bland annat om hur man bättre ska utnyttja de finansiella instrumenten för integrationsåtaganden i framför allt de nya medlemsländer där dessa problem är betydande. Detta var med redan i anslutningsförhandlingarna, men det är uppenbart att man måste titta mer på detta. På frågan när detta kommer upp och i vilket ministerråd blir jag dock svaret skyldig. Vi har alla ägnat

oss åt valrörelsen ett tag, och jag kan bättre svara på den svenska rompolitiken för ögonblicket.

Gustaf – statssekreterare Lind – skriver nu en lapp åt mig där det står Epsco. Blir ni klokare av detta har ni nu fått svar.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Det vill säga rådet för sysselsättning och sociala frågor. Där kommer frågan väl upp så småningom under hösten. Även det ska förankras i riksdagens EU-nämnd.

Anf. 15 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! Tack, utrikesministern, för återrapporteringen! Mina frågor liknar kanske Ulf Holms, men jag ska försöka vinkla dem mer. Det handlar om förbindelserna med strategiska partner. Under förberedelserna för mötet tog vi upp att just mänskliga rättigheter borde vara en del av det – inte bara handelsfrågor, ekonomiska och säkerhetspolitiska frågor, som det är mycket av i texten. Under de fyra punkter som finns nämns inte mänskliga rättigheter någonstans.

När det gäller eventuella handels- eller associationsavtal tycker vi socialdemokrater att det är viktigt att man också har med krav på förbättringar när det gäller demokrati och mänskliga rättigheter. Vi är faktiskt lite besvikna över resultatet i slutdokumentet.

Nu fick vi höra här att man har försökt föra upp detta, men vad har det blivit diskussion om, och hur gick resonemanget? Ibland kommer tyvärr de ekonomiska intressena före de mänskliga rättigheterna.

Jag vill avsluta med att göra ett inspel. Det här är tyvärr ett av mina sista möten i riksdagen, och då vill jag göra ett inspel när det gäller Burma inför toppmötet med ASEM och Kina, så att man faktiskt tar upp den frågan där. Nu är det snart val där, men det är inget demokratiskt val, och jag tror att man måste föra upp diskussionen hur man tillsammans med ASEM och Kina kan hitta vägar för ett mer demokratiskt Burma. Tyvärr förtrycker juntan fortfarande befolkningen på ett av de grymmaste sätt som finns. Jag vill göra detta inspel och hoppas att man tar upp Burmafrågan på det toppmötet.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar särskilt för Magdalena Streijfferts gedigna insatser i EU-nämnden hittills.

Anf. 17 MARGARETA CEDERFELT (m):

Ordförande! Jag vill följa upp en fråga som ställdes här i EU-nämnden inför utrikesministerns deltagande i Europeiska rådet, och den handlar om Turkiet. Turkiet har nu börjat sitt arbete med att förändra sin grundlag. Det är som alltid viktigt att vara inne i ett initialt skede och kunna påverka mer hur en förändring utvecklas. I detta perspektiv skulle jag gärna vilja höra utrikesministerns kommentarer. Var denna fråga uppe på Europeiska rådet, och hur gick diskussionerna?

Anf. 18 CHRISTER WINBÄCK (fp):

Jag vill hänga på Jacob Johnsons tidigare fråga om Latinamerika. Det är bra och inspirerande att vi nu ökar våra ansträngningar att samarbeta med de latinamerikanska länderna. Som ordförande för vänskapsföreningen här i riksdagen ligger det mig särskilt varmt om hjärtat.

Jag träffar regelbundet många av dessa länders ambassadörer här i Stockholm. Om några dagar kommer också Uruguays utrikesminister på visit. Det kunde vara intressant att veta vad EU konkret kommer att göra för att öka intensiteten i detta samarbete. Vad ska vi göra? Finns det någon form av inriktning som vi kan ha med oss i bakhuvudet?

Anf. 19 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Fru ordförande! I den här diskussionen handlar det om strategiska partner. Det har jag uppfattat som huvudinriktningen på diskussionerna. Då kan man tänka sig både att det ska stärka EU:s ekonomi och att det ska handla om hållbar utveckling, fred, stabilitet och demokrati.

Förra gången tog jag upp Afrika som en del. Utrikesministern har inte nämnt om Afrika på något sätt ses som en strategisk partner och om eller hur det i så fall kommer upp senare. Kan utrikesministern säga något om det?

Jag undrar också om vi nu inom EU har några diskussioner om handelsavtal med Israel–Palestina och om det på något sätt påverkar själva diskussionen och fredsförhandlingarna. Ibland hettar det ju till om just handelsavtalen i den regionen. Hur ser det ut just nu?

Anf. 20 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Fru ordförande! Jag börjar med den sista frågan. Nej, något sådant handelsavtal finns inte omnämnt.

Relationerna med Afrika finns omnämnda, men vi kommer att få anledning att återkomma till detta i samband med att vi förbereder toppmötet med Sydafrika och det stora toppmötet mellan EU och Afrika. Toppmötet mellan EU och Sydafrika gäller Lissabon-EU, så att säga, och Sydafrika, medan EU–Afrika-toppmötet är mellan alla medlemsstaterna och Afrika. Det äger rum i slutet av november i Sirte i Libyen, under dynamiskt libyskt ordförandeskap har man nog anledning att förutsätta, så det kan nog finnas anledning att förbereda detta.

Christer Winbäck ställde frågor om hur vi ska utveckla relationerna med Latinamerika. Dessa länder har kommit mer i fokus, framför allt eftersom länderna i Latinamerika är viktiga samarbetspartner i de två stora frågor som vi står inför, handelspolitiken – hur vi får de globala handelsförhandlingarna att fungera – och klimatförhandlingarna. Det har gällt inte minst Brasilien men nu också Mexiko, som står värd för Cancún-mötet. Låt oss nämna dessa två som viktiga områden för vårt samarbete. Sedan finns det mycket annat också – mänskliga rättigheter och ibland också säkerhetsfrågor – som är i fokus för den dialog som vi har med de olika latinamerikanska länderna. Man ska heller inte glömma det regionala samarbetet, där vi tjänar lite som en inspiration för det regionala samarbete som utvecklas i olika delar av Latinamerika.

Svaret på Margareta Cederfelts fråga om Turkiet är väl: Nej, detta diskuterades över huvud taget inte denna gång. Vi hade en diskussion om detta på det informella utrikesministermötet, som ju låg något tidigare,

och jag tror att jag nämnde det här i EU-nämnden. Det är väl rättvist att säga att alla EU-länder varmt har välkomnat resultatet av folkomröstningen i Turkiet. Det är inte lösningen på alla problem, men förutom ställningstagandet till de konkreta författningsändringarna tror jag att man ska se resultatet av folkomröstningen – det var ju 58 procent som röstade ja – som ett klart mandat från de turkiska väljarna att fortsätta på den demokratiska reformvägen. Det gäller inte minst den europeiskt viktiga men nationellt känsliga kurdiska frågan, där man har gjort betydande framsteg, men där vi alla vet att det återstår sådant som måste göras.

Magdalena Strejffert tog upp Burma. Hennes engagemang är väl känt, och vi delar det. Det är rätt självklart att detta blir en fråga i dialogen med både Kina och Indien. Than Shwe, den burmesiske ledaren, har ju varit på möte först i Indien och därefter på toppmöte också i Kina. Vi ser ett element av kinesisk-indisk rivalitet. Burma är ett strategiskt lokaliserat territorium där både Kina och Indien har uppenbara och omedelbara säkerhetspolitiska och ekonomiska intressen. De är därmed viktiga aktörer i den här frågan, och vi har anledning att tala med dem i denna fråga. Samma sak gäller Indonesien, fast på ett något annat sätt, där vi har haft rätt mycket samtal om just Burma. Indonesien spelar en väsentlig roll som en före detta militärdiktatur med mycket separatistproblem, där man har löst huvuddelen av separatistproblemen och utvecklats till en demokrati, och man har också en bättre ekonomisk utveckling. Indonesien har möjlighet att genom sin egen modell spela en positiv roll i dialogen med de burmesiska myndigheterna.

Låt mig instämma med ordföranden och tacka Magdalena Strejffert för insatser under dessa år. Som en person som lämnade riksdagen för mer än ett decennium sedan kan jag intyga att det finns ett liv efter riksdagen som inte behöver vara så dåligt det heller. Tack för insatser, och lycka till!

Anf. 21 CARINA OHLSSON (s):

Fru ordförande! Jag tackar utrikesministern för återrapporten, även om jag inte riktigt är nöjd med resultatet när man säger att det inte fanns någon ambition i klimatfrågan vid detta möte. Det låter inte särskilt bra samtidigt som en oerhörd miljökatastrof äger rum i Pakistan. Den leder till både humanitära, sociala och finansiella katastrofer. Det skulle vara läge att försöka koppla ihop detta och se vad det för med sig om man inte gör något förebyggande.

Under punkt 6 i handlingarna kan man läsa om möten som kommer framöver – ASEM-Europa-mötet och så vidare. Där står det att man ska lyfta fram konkreta åtgärder. Inför Europeiska rådets möte i oktober säger man att man ska ha konkreta mål. Då undrar jag vad man från svenskt håll har gjort för att man verkligen ska åstadkomma konkreta åtgärder och konkreta mål vid de möten som kommer. Man måste kunna jobba förebyggande, så att den typen av stora katastrofer inte inträffar framöver.

Anf. 22 JACOB JOHNSON (v):

Jag har en kort fråga om Turkiet och dess roll i Mellanöstern och Palestinafrågan. På slutet nämns betydelsen av förhandlingar mellan Israel

och Syrien och Israel och Libanon, men Turkiet är också en viktig part i den konflikten, och efter Ship to Gaza-händelserna har relationerna mellan Turkiet och Israel blivit mer ansträngda. Jag skulle vilja höra utrikesministern kommentera det.

2009/10:52
21 september

Anf. 23 KERSTIN LUNDGREN (c):

Jag har några korta kommentarer. Till skillnad från Carina Ohlsson tycker jag att det som står om ambitionerna inför Cancún är positivt. Man är klart överens om att det ska vara en språngbräda, och man vill enas om konkreta, uppnåbara mål. Om det finns en samsyn inom EU på detta fält är det positivt. Jag vill bara få en bekräftelse på detta, så att det inte finns några som sackar efter.

Jag vill också betona att det vid EU–Sydafrika-toppmötet är viktigt att under punkten God samhällsstyrning understryka öppenheten och rättsväsendets fria ställning. Det finns oroande tendenser i den delen. Jag hoppas att detta kommer med i den del som gäller god samhällsstyrning.

Anf. 24 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag tänkte ta upp specialgruppen för ekonomisk styrning. Inte heller jag kommer att vara med när man förbereder sig för nästa Europeiska råd, där man ska behandla specialgruppens slutliga rapport.

I återrapporten talas det om att man ska korrigera ohållbara olikheter och obalanser i konkurrenskraften. Det är viktigt att man där inte ger sig på lönebildningen i de olika länderna. Man måste faktiskt se upp så att vi inte får den situation som fackföreningarna har varnat för tidigare, det vill säga att vi bakvägen för in en lönekonstruktion som gör att arbetsmarknadens parter inte kan ha den modell som vi har i Sverige. Det tycker jag är väldigt viktigt att lyfta fram också här.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Jag vill passa på att även tacka Christina Axelsson för mycket gott samarbete i EU-nämnden och även utomlands. Vi har rest mycket ihop. Stort tack för dina insatser!

Anf. 26 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Fru ordförande! Jag får hålla med om detta och tackar Christina Axelsson. Jag har inte varit med på resorna, men de har säkert varit trevliga.

När det gäller konkurrenskraft vill jag nämna att varje land har sin egen lönebildningsmekanism. Vi har vårt sätt att sköta detta i vårt land. Det är klart att vi alla har intresse av att se till att lönebildningen sker på ett sådant sätt att det inte underminerar konkurrenskraften. Vad vi har sett i ett antal sydeuropeiska länder är att de sedan de kom med i euro-samarbetet har låtit sin kostnadsutveckling skena i väg på ett sådant sätt att det orsakat massarbetslöshet. Det drabbar dem själva med betydande kraft, som vi nu ser i det grekiska fallet. De har måhända ett intresse av att lära sig av Sverige hur man kan åstadkomma system för lönebildningen på arbetsmarknaden som är förenliga med konkurrenskraft. Vi har i den delen lyckats om än inte perfekt så rätt hyggligt under senare år i Sverige. Det är inget i detta som leder till förändringar i den delen.

När det gäller synpunkterna om konkreta mål och sådant från Carina Ohlsson vill jag instämma i vad Kerstin Lundgren sade. Jag tycker att det finns konkreta mål eller angivande av de områden som vi ska ta oss an i dialogen om klimatförändringar. Det står: inbegripet främjande av reella och verifierbara utsläppsminskningar, förnybara energikällor och energieffektivitet. Sedan kan man göra detta hur detaljerat man vill, men det är inte varje toppmötes uppgift att upprepa alla delar av den europeiska politiken. Det skulle bli olidligt, inte minst för EU-nämnden, om man skulle ha samma sak på varje sammanträde. Man får ta en sak i taget.

Jag håller självfallet med Kerstin Lundgren också angående EU-Sydafrika-mötet.

Jacob Johnson frågade om Turkiet. Med reservation för att inget av detta var uppe på det möte jag nu rapporterar från vill jag säga att vi är medvetna om de spänningar som har blivit mellan Turkiet och Israel efter Ship to Gaza. Där blev ju resultatet att FN-chefen lyckades tillsätta en panel som ska titta på detta. Panelen ska återrapportera under september, om jag inte missminner mig. I varje fall är det under generalförsamlingen. Jag åker till generalförsamlingen i morgon och kommer att vara där en något kortare tid än normalt, men det är möjligt att jag kommer att återkomma med något mer information i denna fråga, för en återrapportering från den panelen ska ju ske.

Det har också gjorts ett antal interna israeliska utvärderingar. De är interna israeliska, med de begränsningar som det kan ligga i detta, men vi är samtidigt medvetna om att Israel är en demokrati som har en viss förmåga att kritisera sig själv, vilket inte ska underskattas. Även dessa utvärderingar har producerat sådant som varit av intresse. Mitt intryck är att det finns en ömsesidig önskan att nu komma tillbaka till ett samtalsklimat mellan Turkiet och Israel. Turkiet har ju spelat en viktig roll, inte minst tidigare när det gällt till exempel möjligheten att få en förhandlingsprocess mellan Israel och Syrien.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Ingen ytterligare begär ordet. Dessutom har klockan nu slagit halv elva. Vi tackar utrikesministern så mycket för informationen. Därmed är detta EU-nämndssammanträde avslutat.

Innehållsförteckning

2009/10:52
21 september

1 § Europeiska rådet.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 4 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	4
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 6 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	5
Anf. 7 GUNNAR ANDRÉN (fp).....	6
Anf. 8 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	7
Anf. 9 JACOB JOHNSON (v)	7
Anf. 10 ULF HOLM (mp).....	8
Anf. 11 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	8
Anf. 12 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 13 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	11
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 15 MAGDALENA STREIJFFERT (s)	12
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 17 MARGARETA CEDERFELT (m)	12
Anf. 18 CHRISTER WINBÄCK (fp).....	13
Anf. 19 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	13
Anf. 20 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	13
Anf. 21 CARINA OHLSSON (s).....	14
Anf. 22 JACOB JOHNSON (v)	14
Anf. 23 KERSTIN LUNDGREN (c).....	15
Anf. 24 CHRISTINA AXELSSON (s).....	15
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 26 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	15
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	16